

APLIKACJE 2022

LAST
MINUTE!



**Wejdź na stronę www.wydawnictwo-odnowa.pl/aplikacje
Wpisz kod, który otrzymasz od nas w mailu z dostępem do
ponad 3000 pytań testowych z lat 2008–2021
Dostęp do zbioru do 31 grudnia 2022 r.**

Wydawnictwo OD.NOWA®

ul. Powstańców Śląskich 6/326
43-300 Bielsko-Biała

e-mail: biuro@wydawnictwo-odnowa.pl
strona: www.wydawnictwo-odnowa.pl
tel. 33 822 97 97

Autor: Bogusław Gąszcz

Opracowanie redakcyjne: Agnieszka Kaszok
Projekt układu typograficznego i okładki: Agata Korzeńska
Skład i łamanie: Elżbieta Wiencek, Adam Niezbecki

Wydanie VII

ISBN 978-83-66720-97-8

Stan prawny: 10 kwietnia 2022 r.

W książce uwzględniono zmiany wynikające z Dz.U. z 2022 r. poz. 807 (teksty w ramkach).

SPIS TREŚCI

STATYSTYKA

średnia liczba pytań z lat 2009–2021
(w zaokrągleniu do pełnych wartości)

PRAWO UNIJNE

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r.	10	2
Traktat o Unii Europejskiej z dnia 7 lutego 1992 r.	17	2

PRAWO KONSTYTUCYJNE

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.	22	6
Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych	34	2
Ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych	59	1
Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa	64	1
Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym	68	1
Ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym	76	1
Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej	83	0
Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze	89	1
Ustawa z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich	100	1
Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach	102	1

PRAWO CYWILNE

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny	108	20
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego	169	13
Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy	253	5
Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	271	2
Ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów	280	1
Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych	284	1
Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów	290	2
Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta	297	1

SPIS TREŚCI

STATYSTYKA

średnia liczba pytań z lat 2009–2021
(w zaokrągleniu do pełnych wartości)

Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych	301	1
PRAWO KARNE		
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny	314	11
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego	333	13
Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń	384	3
Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia	390	2
Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy	400	2
PRAWO ADMINISTRACYJNE		
Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego	412	6
Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	431	7
Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	453	1
Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym	464	1
Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa	474	1
Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie	484	1
PRAWO PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH		
Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy	488	3
Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	507	1
Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa	516	1
PRAWO GOSPODARCZE		
Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych	524	8
Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców	583	2

SPIS TREŚCI

STATYSTYKA

średnia liczba pytań z lat 2009–2021
(w zaokrągleniu do pełnych wartości)

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorców	593	1
Ustawa z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe	599	2
Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne	617	1
Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym	627	1
Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe	638	1
Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze	643	2
Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych	652	1
PRAWO NIERUCHOMOŚCI		
Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece	658	1
Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami	665	1
Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych	672	1
Ustawa z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali	677	1
Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego	680	1
SAMORZĄDY PRAWNICZE		
Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze	688	3
Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych	700	3

WSTĘP

Aplikacje. Last Minute to nowatorska propozycja wydawnictwa Od.Nowa®, pomagająca w uporządkowaniu i utrwaleniu wiedzy wymaganej podczas egzaminu na aplikację radcowską i adwokacką.

Opracowanie zostało skonstruowane na bazie schematu pytań stosowanych na egzaminach w latach 2009–2021. W związku z tym nie przytoczono tu pełnego brzmienia ustaw, lecz wybrano i szczegółowo przedstawiono wyłącznie te ich części, których dotyczyły pytania.

Innowacyjna koncepcja polegająca na skondensowaniu treści ustaw oraz uwidocznieniu elementów, z których są lub mogą być formułowane pytania, z pewnością ułatwi przygotowanie do egzaminu.

Należy wskazać, że pytania egzaminacyjne nie dotyczą całych ustaw ze względu na ich objętość, stopień skomplikowania oraz fakt, że program studiów nie wymaga znajomości pełnej ich treści. Przykładowo z Kodeksu postępowania cywilnego zawsze zadawane są pytania dotyczące art. 1–505³¹. Oczywiście, może okazać się, że na egzaminie pojawi się zagadnienie związane z postępowaniem nieprocesowym, zabezpieczającym bądź egzekucyjnym, i dlatego te części również znalazły się w opracowaniu.

Życzymy połamania pióra i powodzenia na egzaminie!

REDAKCJA



PRAWO UNIJNE

TRAKTAT O FUNKCJONOWANIU UNII EUROPEJSKIEJ

z dnia 7 czerwca 2016 r. (Dz.Urz.UE C Nr 202, s. 47)

liczba pytań

2021 r. – 1

2020 r. – 2

2019 r. – 2

2018 r. – 2

2017 r. – 2

2016 r. – 2

2015 r. – 2

2014 r. – 2

2013 r. – 2

2012 r. – 2

2011 r. – 3

2010 r. – 3

2009 r. – 0

Zasady ogólne:

1. Traktat o funkcjonowaniu UE oraz Traktat o UE są traktatami stanowiącymi podstawę Unii; oba Traktaty, **mające taką samą moc prawną**, określane są mianem „Traktatów”;
2. jeżeli Traktaty przyznają Unii **wyłączną kompetencję w określonej dziedzinie**, jedynie Unia może stanowić prawo oraz przyjmować akty prawnie wiążące, natomiast Państwa Członkowskie mogą to czynić wyłącznie z upoważnienia Unii lub w celu wykonania aktów Unii;
3. **Unia ma wyłączne kompetencje** w następujących dziedzinach:
 - a) unia celna;
 - b) ustanawianie reguł konkurencji niezbędnych do funkcjonowania rynku wewnętrznego;
 - c) polityka pieniężna w odniesieniu do Państw Członkowskich, których walutą jest euro;
 - d) zachowanie morskich zasobów biologicznych w ramach wspólnej polityki rybołówstwa;
 - e) wspólna polityka handlowa;
 - f) zawieranie umów międzynarodowych, jeżeli ich zawarcie zostało przewidziane w akcie ustawodawczym Unii lub jest niezbędne do umożliwienia Unii wykonywania jej wewnętrznych kompetencji lub w zakresie, w jakim ich zawarcie może wpłynąć na wspólne zasady lub zmieniać ich zakres;
4. **kompetencje dzielone między Unią a Państwami Członkowskimi** stosują się do następujących głównych dziedzin:
 - a) rynek wewnętrzny;
 - b) polityka społeczna w odniesieniu do aspektów określonych w niniejszym Traktacie;
 - c) spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna;
 - d) rolnictwo i rybołówstwo, z wyłączeniem zachowania morskich zasobów biologicznych;
 - e) środowisko;
 - f) ochrona konsumentów;
 - g) transport;
 - h) sieci transeuropejskie;
 - i) energia;
 - j) przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości;
 - k) wspólne problemy bezpieczeństwa w zakresie zdrowia publicznego w odniesieniu do aspektów określonych w Traktacie.

Obywatelstwo Unii – obywatelem Unii jest każda osoba mająca obywatelstwo Państwa Członkowskiego; obywatelstwo Unii ma **charakter dodatkowy w stosunku do obywatelstwa krajowego, nie zastępując go jednak**.

Rynek wewnętrzny – obejmuje **obszar bez granic wewnętrznych**, w którym jest zapewniony **swobodny przepływ** towarów, osób, usług i kapitału, zgodnie z postanowieniami Traktatów.

Swobodny przepływ towarów – unia obejmuje **unię celną**, która rozciąga się na **całą wymianę towarową** i obejmuje zakaz ceł przywozowych i wywozowych między Państwami Członkowskimi oraz wszelkich opłat o skutku równoważnym, jak również przyjęcie wspólnej taryfy celnej w stosunkach z państwami trzecimi; produkty pochodzące z państw trzecich są uważane za będące w swobodnym obrocie w jednym z Państw Członkowskich, jeżeli dopełniono wobec nich formalności przywozowych oraz pobrano wszystkie wymagane cła i opłaty o skutku równoważnym w tym Państwie Członkowskim i jeżeli nie skorzystały z całkowitego lub częściowego zwrotu tych ceł lub opłat.

Unia celna – cła przywozowe i wywozowe lub opłaty o skutku równoważnym są **zakazane między Państwami Członkowskimi**; zakaz ten stosuje się również do ceł o charakterze fiskalnym;

1. **Rada** określa cła **wspólnej taryfy celnej**, stanowiąc **na wniosek Komisji**;
2. **ograniczenia ilościowe** w przywozie i wywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są **zakazane** między Państwami Członkowskimi;
3. zakazy ograniczeń określone w punkcie 2. **nie stanowią** przeszkody w stosowaniu zakazów lub ograniczeń przywozowych, wywozowych lub tranzytowych, uzasadnionych względami:
 - a) moralności publicznej;
 - b) porządku publicznego;
 - c) bezpieczeństwa publicznego;
 - d) ochrony zdrowia i życia ludzi i zwierząt lub ochrony roślin;
 - e) ochrony narodowych dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej bądź
 - f) ochrony własności przemysłowej i handlowej.

Współpraca w sprawach cywilnych – Unia rozwija współpracę sądową w sprawach cywilnych mających skutki transgraniczne, w oparciu o zasadę wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i pozasądowych; współpraca ta może obejmować przyjmowanie środków w celu zbliżenia przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich.

Współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych – opiera się na zasadzie wzajemnego uznawania wyroków i orzeczeń sądowych oraz obejmuje zbliżanie przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich.

Eurojust – zadaniem tej agencji rządowej jest wspieranie oraz wzmacnianie koordynacji i współpracy między krajowymi organami śledczymi i organami ścigania w odniesieniu do poważnej przestępczości, która dotyka 2 lub więcej Państw Członkowskich lub która wymaga wspólnego ścigania, w oparciu o operacje przeprowadzane i informacje dostarczane przez organy Państw Członkowskich i Europol.

Europejski System Banków Centralnych (ESBC) – jego głównym celem jest **utrzymanie stabilności cen**;

1. podstawowe zadania ESBC polegają na:
 - a) definiowaniu i urzeczywistnianiu polityki pieniężnej Unii;
 - b) przeprowadzaniu operacji walutowych;
 - c) utrzymywaniu i zarządzaniu oficjalnymi rezerwami walutowymi Państw Członkowskich;
 - d) popieraniu należytego funkcjonowania systemów płatniczych;
2. Europejski Bank Centralny jest **konsultowany**:
 - a) w sprawie każdego projektowanego aktu Unii w dziedzinach podlegających jego kompetencji;
 - b) przez władze krajowe w sprawie każdego projektu regulacji w dziedzinach podlegających jego kompetencji, lecz w granicach i na warunkach określonych przez Radę; w dziedzinach podlegających jego kompetencji ESBC może przedkładać opinie właściwym instytucjom, organom lub jednostkom organizacyjnym Unii bądź władzom krajowym;
3. **Rada**, stanowiąc w drodze **rozporządzeń** zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, **jednomyślnie i po konsultacji z Parlamentem Europejskim oraz Europejskim Bankiem Centralnym (EBC)**, może powierzyć Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania dotyczące polityk w dziedzinie **nadzoru ostrożnościowego** nad instytucjami kredytowymi i innymi instytucjami finansowymi, z wyjątkiem instytucji ubezpieczeniowych;
4. EBC ma **wyłączne prawo** do upoważniania do emisji banknotów euro w Unii:
 - a) banknoty takie mogą emitować EBC i krajowe banki centralne;
 - b) banknoty emitowane przez EBC i krajowe banki centralne są jedynym legalnym środkiem płatniczym w Unii;
5. **ESBC jest kierowany przez organy decyzyjne EBC**, którymi są Rada Prezesów i Zarząd.

Umowy międzynarodowe – Unia może zawierać umowy z jednym lub z większą liczbą państw trzecich lub organizacji międzynarodowych, jeżeli:

1. przewidują to Traktaty lub
 2. gdy zawarcie umowy jest niezbędne do osiągnięcia, w ramach polityk Unii, jednego z celów, o których mowa w Traktatach, albo
 3. gdy zawarcie umowy jest przewidziane w prawie wiążącym akcie Unii, albo
 4. gdy może mieć to wpływ na wspólne zasady lub zmienić ich zakres;
- umowy zawarte przez Unię wiążą instytucje Unii i Państwa Członkowskie.**

Parlament Europejski (PE) – opracowuje projekt w celu ustanowienia przepisów niezbędnych do umożliwienia wybrania swoich członków

w powszechnych wyborach bezpośrednich zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich Państwach Członkowskich lub zgodnie z zasadami wspólnymi dla wszystkich Państw Członkowskich;

1. **Rada**, stanowiąc **jednomyślnie** zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po uzyskaniu **zgody PE**, który stanowi **większością głosów** wchodzących w jego skład członków, **ustanawia niezbędne przepisy**; przepisy te wchodzi w życie po ich zatwierdzeniu przez Państwa Członkowskie, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi;
2. PE, stanowiąc w drodze **rozporządzeń** z własnej inicjatywy zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, po zasięgnięciu opinii Komisji i za zgodą Rady, określa status i ogólne warunki pełnienia funkcji przez jego członków.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich – uprawniony do przyjmowania od każdego obywatela Unii lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w Państwie Członkowskim skarg, które dotyczą przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego swoje funkcje sądowe; Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich bada te skargi i sporządza sprawozdanie na ich temat;

1. jest wybierany **po każdych wyborach do PE na okres jego kadencji**; może być wybierany ponownie;
2. może zostać **zdymisjonowany przez Trybunał Sprawiedliwości na żądanie PE**, jeżeli nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub jeżeli dopuścił się poważnego uchybienia.

Sesje Parlamentu Europejskiego – organizowane są sesje roczne; PE zbiera się z **mocy prawa w drugi wtorek marca**; może też zebrać się na miesięcznej sesji nadzwyczajnej na żądanie większości wchodzących w jego skład członków lub na żądanie Rady bądź Komisji;

1. z zastrzeżeniem odmiennych postanowień Traktatów, PE **stanowi większością oddanych głosów**; regulamin wewnętrzny określa kworum;
2. PE uchwała swój regulamin wewnętrzny, stanowiąc większością głosów swoich członków; protokoły posiedzeń PE są publikowane na warunkach przewidzianych w Traktatach i w tym regulaminie;
3. PE na posiedzeniu **jawnym** rozpatruje ogólne **sprawozdanie roczne** przedstawione mu przez Komisję.

Rada Europejska (RE) – w przypadku głosowania każdy członek Rady Europejskiej może otrzymać **pełnomocnictwo tylko od jednego z pozostałych członków**; wstrzymanie się od głosu przez członków obecnych lub reprezentowanych nie stanowi przeszkody w przyjęciu uchwały Rady Europejskiej wymagającej jednomyślności;

1. RE stanowi **zwykłą większością** w kwestiach proceduralnych oraz w sprawie przyjęcia regulaminu wewnętrznego;
2. RE przyjmuje **większością kwalifikowaną**:
 - a) decyzję ustanawiającą wykaz składów Rady innych niż Rady do Spraw Ogólnych i Rady do Spraw Zagranicznych;
 - b) decyzję dotyczącą prezydencji składów Rady, z wyjątkiem Rady do Spraw Zagranicznych.

Rada – posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Rady albo Komisji; jeżeli przyjęcie aktu wymaga zwykłej większości, Rada stanowi większością członków wchodzących w jej skład;

1. w przypadku gdy w zastosowaniu Traktatów nie wszyscy członkowie Rady biorą udział w głosowaniu, **większość kwalifikowaną określa się w następujący sposób:**
 - a) stanowi ją co najmniej **55% członków** Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, których łączna liczba ludności stanowi co najmniej **65% ludności** tych Państw; **mniejszość blokująca** obejmuje co najmniej minimalną liczbę członków Rady reprezentujących ponad **35% ludności** uczestniczących Państw Członkowskich, plus jeden członek; w przeciwnym razie uznaje się, że większość kwalifikowana została osiągnięta;
 - b) na zasadzie odstępstwa od zasady opisanej w podpunkcie a), jeżeli Rada nie stanowi na wniosek Komisji lub wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, większość kwalifikowaną stanowi co najmniej 72% członków Rady reprezentujących uczestniczące Państwa Członkowskie, których łączna liczba ludności stanowi co najmniej 65% ludności tych Państw;
2. wstrzymanie się od głosu przez członków obecnych lub reprezentowanych nie stanowi przeszkody w przyjęciu uchwały, która wymaga jednomyślności.

Komisja – członkowie Komisji są wybierani na podstawie **systemu rotacji** ustanowionego jednomyślnie przez Radę Europejską na podstawie następujących zasad:

1. Państwa Członkowskie są traktowane **na zasadzie ścisłej równości przy ustalaniu kolejności i długości mandatu ich obywateli w Komisji** – związku z tym różnica między całkowitą liczbą kadencji pełnionych przez obywateli danych 2 Państw Członkowskich nie może nigdy przewyższać 1 kadencji;
2. z zastrzeżeniem zasady opisanej powyżej, skład każdej kolejnej Komisji odzwierciedla w zadowalający sposób **różnorodność demograficzną i geograficzną** wszystkich Państw Członkowskich;
3. członkowie Komisji **powstrzymują się** od wszelkich czynności niezgodnych z charakterem ich funkcji:
 - a) Państwa Członkowskie szanują ich niezależność i nie dążą do wywierania na nich wpływu przy wykonywaniu przez nich zadań;
 - b) członkowie Komisji nie mogą, podczas pełnienia swych funkcji, wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej;
4. Komisja uchwała swój **regulamin wewnętrzny** w celu zapewnienia, że zarówno Komisja, jak i jej służby funkcjonują;
5. Komisja publikuje **co roku, nie później niż na miesiąc przed otwarciem sesji Parlamentu Europejskiego, ogólne sprawozdanie z działalności Unii**;
6. Komisja **podejmuje uchwały większością jej członków**; regulamin wewnętrzny Komisji określa kworum.

Trybunał Sprawiedliwości UE – obraduje w **izbach** lub w **składzie wielkiej izby**, na warunkach ustanowionych w tym celu w Statucie Trybunału Sprawiedliwości UE; w przypadkach przewidzianych

w Statucie Trybunał Sprawiedliwości może obradować również w pełnym składzie Trybunału;

1. Trybunał Sprawiedliwości jest wspomagany przez **8 rzeczników generalnych**; jeżeli Trybunał Sprawiedliwości tego zażąda, **Rada, stanowiąc jednomyślnie**, może **zwiększyć** liczbę rzeczników generalnych; zadaniem rzecznika generalnego jest publiczne przedstawianie, przy zachowaniu całkowitej bezstronności i niezależności, uzasadnionych opinii w sprawach, które zgodnie ze Statutem Trybunału Sprawiedliwości wymagają jego zaangażowania;
2. sędziowie i rzecznicy generalni Trybunału Sprawiedliwości są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mających kwalifikacje wymagane w ich państwach do zajmowania najwyższych stanowisk sądowych lub są prawnikami o uznanej kompetencji:
 - a) są mianowani za wspólnym porozumieniem **przez rządy Państw Członkowskich** na okres **6 lat**, po konsultacji z komitetem opiniodawczym;
 - b) co **3 lata** następuje częściowe odnowienie składu sędziowskiego i składu rzeczników generalnych, na warunkach określonych w Statucie Trybunału Sprawiedliwości;
 - c) sędziowie wybierają spośród siebie na okres **3 lat** prezesa Trybunału Sprawiedliwości, którego mandat jest **odnawialny**;
 - d) ustępujący sędziowie i rzecznicy generalni mogą być **mianowani ponownie**;
 - e) Trybunał Sprawiedliwości ustanawia swój **regulamin proceduralny**, który wymaga **zatwierdzenia przez Radę**;
3. liczbę sędziów **Sądu** określa Statut Trybunału Sprawiedliwości;
4. ustanawia się **komitet, którego zadaniem jest opiniowanie kandydatów** do wykonywania funkcji sędziego i rzecznika generalnego w Trybunale Sprawiedliwości i Sądzie przed ich mianowaniem przez rządy Państw Członkowskich:
 - a) komitet składa się z **7 osób** wybranych spośród byłych członków Trybunału Sprawiedliwości i Sądu, członków krajowych sądów najwyższych i prawników o uznanej kompetencji, przy czym jedną z kandydatur proponuje Parlament Europejski;
 - b) Rada przyjmuje decyzję ustanawiającą reguły funkcjonowania komitetu oraz decyzję mianującą jego członków; Rada stanowi na wniosek prezesa Trybunału Sprawiedliwości.

Właściwość Sądu – Sąd jest właściwy do rozpoznawania **skarg**, z wyjątkiem skarg powierzonych sądowi wyspecjalizowanemu i skarg zastrzeżonych na mocy Statutu dla Trybunału Sprawiedliwości UE; statut może przyznać Sądowi właściwość również w innych kategoriach skarg;

1. od orzeczeń wydanych przez Sąd przysługuje, na warunkach i w zakresie określonym przez Statut, **prawo odwołania się do Trybunału Sprawiedliwości**, ograniczone do **kwestii prawnych**;
2. Sąd jest właściwy **do rozpoznawania skarg** wniesionych przeciwko orzeczeniom sądów wyspecjalizowanych; orzeczenia wydane przez Sąd mogą zostać **w drodze wyjątku**, na warunkach i w zakresie określonym przez Statut, **poddane kontroli Trybunału Sprawiedliwości**, jeżeli zachodzi poważne ryzyko naruszenia jedności lub spójności prawa Unii;
3. Sąd jest właściwy **do rozpoznawania pytań prejudycjalnych** przedkładanych w poszczególnych dziedzinach określonych w Statucie;

- a) jeżeli Sąd uzna, że sprawa wymaga orzeczenia co do zasad, które może mieć wpływ na jedność lub spójność prawa Unii, może **przekazać tę sprawę do rozpoznania Trybunałowi Sprawiedliwości**;
- b) orzeczenia wydane przez Sąd mogą zostać **w drodze wyjątku**, na warunkach i w zakresie określonym przez Statut, **poddane kontroli Trybunału Sprawiedliwości**, jeżeli zachodzi poważne ryzyko naruszenia jedności lub spójności prawa Unii.

Sądy wyspecjalizowane – Parlament Europejski i Rada, stanowią zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą, mogą utworzyć przy Sądzie sądy wyspecjalizowane, do rozpoznawania w pierwszej instancji niektórych kategorii skarg wniesionych w konkretnych dziedzinach;

1. PE i Rada stanowią **w drodze rozporządzeń** na wniosek Komisji i po konsultacji z Trybunałem Sprawiedliwości albo na wniosek Trybunału Sprawiedliwości i po konsultacji z Komisją;
2. **rozporządzenie** ustanawiające sąd wyspecjalizowany określa zasady organizacji sądu i zakres przyznanej mu właściwości;
3. od orzeczeń wydanych przez sądy wyspecjalizowane przysługuje **prawo odwołania się do Sądu**, ograniczone do kwestii prawnych lub – jeżeli jest to przewidziane w rozporządzeniu ustanawiającym sąd wyspecjalizowany – obejmujące również **kwestie faktyczne**;
4. członkowie sądów wyspecjalizowanych są wybierani spośród osób o niekwestionowanej niezależności i mogących zajmować stanowiska sądowe; są oni mianowani przez **Radę, stanowiącą jednomyślnie**.

Uchybienie zobowiązaniom traktatowym przez Państwo Członkowskie – jeśli Komisja uzna, że Państwo Członkowskie uchybiło jednemu z zobowiązań, które na nim ciąży na mocy Traktatów, wydaje **uzasadnioną opinię** w tym przedmiocie, po uprzednim umożliwieniu temu Państwu przedstawienia swych uwag; jeśli Państwo to nie zastosuje się do opinii w terminie określonym przez Komisję, może ona wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości UE;

1. każde Państwo Członkowskie może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości EU, jeśli uznaje, że **inne Państwo Członkowskie** uchybiło jednemu z zobowiązań, które na nim ciąży na mocy Traktatów:
 - a) **zanim** Państwo Członkowskie wnieś przeciwko innemu Państwu Członkowskiemu skargę opartą na zarzucanym naruszeniu zobowiązania, które na nim ciąży na podstawie Traktatów, powinno **wnieść sprawę do Komisji**;
 - b) Komisja wydaje uzasadnioną opinię, po umożliwieniu zainteresowanym Państwom przedstawienia, na zasadzie spornej, uwag pisemnych i ustnych;
 - c) jeśli Komisja nie wyda opinii w terminie **3 miesięcy** od wniesienia sprawy, brak opinii nie stanowi przeszkody we wniesieniu sprawy do Trybunału Sprawiedliwości UE;
2. jeśli Trybunał Sprawiedliwości UE stwierdza, że Państwo Członkowskie uchybiło jednemu z zobowiązań, które na nim ciąży na mocy Traktatów, **Państwo to jest zobowiązane podjąć środki, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału**;
3. jeżeli Komisja uzna, że dane Państwo Członkowskie nie podjęło środków zapewniających wykonanie wyroku Trybunału, może wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości UE, po umożliwieniu temu Państwu przedstawienia uwag; Komisja wskazuje **wysokość**

ryczałtu lub okresowej kary pieniężnej do zapłacenia przez dane Państwo Członkowskie, jaką uzna za odpowiednią do okoliczności; jeżeli Trybunał stwierdza, że dane Państwo Członkowskie nie zastosowało się do jego wyroku, może na nie nałożyć **ryczałt** lub okresową **karę pieniężną**.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej – kontroluje **legalność** aktów ustawodawczych, aktów Rady, Komisji i Europejskiego Banku Centralnego, innych niż zalecenia i opinie, oraz aktów Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej zmierzających do wywarcia skutków prawnych wobec podmiotów trzecich;

1. kontroluje również legalność aktów organów lub jednostek organizacyjnych Unii, które zmierzają do wywarcia skutków prawnych wobec osób trzecich; w tym celu Trybunał jest **właściwy do orzekania w zakresie skarg** wniesionych przez Państwo Członkowskie, Parlament Europejski, Radę lub Komisję, podnoszących zarzut:
 - a) braku kompetencji;
 - b) naruszenia istotnych wymogów proceduralnych;
 - c) naruszenia Traktatów lub jakiegokolwiek reguły prawnej związanej z ich stosowaniem lub nadużycia władzy;
2. Trybunał jest właściwy, na tych samych warunkach, do orzekania w zakresie skarg wniesionych przez: Trybunał Obrachunkowy, Europejski Bank Centralny i Komitet Regionów, zmierzających do zapewnienia ochrony ich prerogatyw;
3. **każda osoba fizyczna lub prawna** może wnieść **skargę** na akty, których jest adresatem lub które dotyczą jej bezpośrednio i indywidualnie oraz na akty regulacyjne, które dotyczą jej bezpośrednio i nie wymagają środków wykonawczych;
4. skargi wnosi się w terminie **2 miesięcy**, stosownie do przypadku, od daty publikacji aktu lub jego notyfikowania skarżącemu lub, w razie ich braku, od daty powzięcia przez niego wiadomości o tym akcie.

Orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości UE – jeżeli skarga jest **zasadna**, Trybunał orzeka o **nieważności** danego aktu;

1. Trybunał wskazuje, jeśli uzna to za niezbędne, które **skutki aktu**, o którego nieważności orzekł, powinny być uważane za ostateczne;
2. w przypadku orzeczenia o nieważności aktu przyjętego przez instytucję, organ lub jednostkę organizacyjną lub stwierdzenia, iż zaniechanie przez nią działania jest sprzeczne z Traktatami, **jest ona zobowiązana do podjęcia środków, które zapewnią wykonanie wyroku Trybunału**;
3. **Trybunał Sprawiedliwości UE jest właściwy do orzekania w trybie prejudycjalnym**:
 - a) o wykładni Traktatów;
 - b) o ważności i wykładni aktów przyjętych przez instytucję, organ lub jednostki organizacyjne Unii;
4. w przypadku gdy pytanie z tym związane jest podniesione przed sądem jednego z Państw Członkowskich, **sąd ten może**, jeśli uzna, że decyzja w tej kwestii jest niezbędna do wydania wyroku, **zwrócić się do Trybunału z wnioskiem o rozpatrzenie tego pytania**; w przypadku gdy takie pytanie jest podniesione w sprawie zawisłej przed sądem krajowym, którego **orzeczenia nie podlegają zażaleniu** według prawa wewnętrznego, **sąd ten jest zobowiązany wnieść sprawę do Trybunału**.

Trybunał Sprawiedliwości UE nie jest właściwy w zakresie postanowień dotyczących wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa ani w zakresie aktów przyjętych na ich podstawie.

Europejski Bank Centralny (EBC) – EBC i krajowe banki centralne stanowią Europejski System Banków Centralnych (ESBC); EBC i krajowe banki centralne Państw Członkowskich, których walutą jest euro, tworzące Eurosystem, prowadzą politykę pieniężną Unii;

1. ESBC jest kierowany przez organy decyzyjne EBC; głównym celem ESBC jest utrzymywanie stabilności cen;
2. EBC ma **osobowość prawną**:
 - a) ma wyłączne prawo do upoważniania do emisji euro;
 - b) jest niezależny w wykonywaniu swoich uprawnień oraz w zarządzaniu swoimi finansami.

Trybunał Obrachunkowy – sprawuje kontrolę rachunków Unii;

1. w jego skład wchodzi **1 obywatel z każdego Państwa Członkowskiego**;
2. członkowie Trybunału Obrachunkowego są w pełni **niezależni** w pełnieniu swoich funkcji, w ogólnym interesie Unii;
3. członkowie Trybunału Obrachunkowego są mianowani na okres **6 lat**:
 - a) Rada po konsultacji z Parlamentem Europejskim przyjmuje listę członków, sporządzoną zgodnie z propozycjami każdego z Państw Członkowskich; mandat członków Trybunału Obrachunkowego jest odnawialny;
 - b) wybierają oni spośród siebie, na okres **3 lat**, **prezesa** Trybunału Obrachunkowego; jego mandat jest odnawialny;
4. w wykonywaniu swych obowiązków członkowie Trybunału Obrachunkowego **nie zwracają się o instrukcje ani ich nie przyjmują** od żadnego rządu lub jakiegokolwiek organu;
5. członkowie Trybunału Obrachunkowego nie mogą podczas pełnienia swych funkcji wykonywać żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej;
6. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Unii;
7. Trybunał Obrachunkowy kontroluje legalność i prawidłowość dochodów i wydatków oraz upewnia się co do należytego zarządzania finansami;
8. Trybunał Obrachunkowy sporządza **roczne sprawozdanie** po zamknięciu każdego roku budżetowego.

Akty prawne Unii – w celu wykonania kompetencji Unii instytucje przyjmują rozporządzenia, dyrektywy, decyzje, zalecenia i opinie;

1. **rozporządzenie** ma zasięg **ogólny**; **wiąże w całości** i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich;
2. **dyrektywa** wiąże każde Państwo Członkowskie, do którego jest kierowana, w odniesieniu do rezultatu, jaki ma być osiągnięty; pozostawia jednak organom krajowym swobodę wyboru formy i środków;
3. **decyzja wiąże w całości**; decyzja wskazująca adresatów **wiąże tylko ich**;
4. **zalecenia i opinie nie mają mocy wiążącej**.

Zwykła procedura ustawodawcza – polega na przyjęciu rozporządzenia, dyrektywy lub decyzji wspólnie przez Parlament Europejski i Radę na wniosek Komisji;

1. w szczególnych przypadkach przewidzianych w Traktatach przyjęcie rozporządzenia, dyrektywy lub decyzji przez Parlament Europejski z udziałem Rady lub przez Radę z udziałem Parlamentu Europejskiego stanowi specjalną procedurę ustawodawczą;
2. **akty prawne** przyjmowane w drodze procedury ustawodawczej stanowią **akty ustawodawcze**;
3. w szczególnych przypadkach przewidzianych w Traktatach akty ustawodawcze mogą być przyjmowane z inicjatywy grupy Państw Członkowskich lub Parlamentu Europejskiego, na zalecenie Europejskiego Banku Centralnego lub na wniosek Trybunału Sprawiedliwości lub Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Akt ustawodawczy może przekazywać Komisji uprawnienia do przyjęcia **aktów o charakterze nieustawodawczym** o zasięgu ogólnym, które uzupełniają lub zmieniają niektóre, inne niż istotne, elementy aktu ustawodawczego.

Zalecenia:

1. **Rada** przyjmuje zalecenia; Rada stanowi na wniosek Komisji we wszystkich przypadkach, gdy Traktaty przewidują przyjmowanie aktów przez Radę na wniosek Komisji; Rada stanowi jednomyślnie w dziedzinach, w których jednomyślność wymagana jest do przyjęcia aktu Unii;
2. zalecenia przyjmuje **Komisja**, a w szczególnych przypadkach przewidzianych w Traktatach również **EBC**.

Podpisywanie aktów:

1. akty ustawodawcze przyjęte zgodnie **ze zwykłą procedurą** ustawodawczą są podpisywane przez przewodniczącego Parlamentu Europejskiego i przewodniczącego Rady;
2. akty ustawodawcze przyjęte zgodnie **ze specjalną procedurą** ustawodawczą są podpisywane przez przewodniczącego instytucji, która je przyjęła;
3. akty ustawodawcze są publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej; wchodzi w życie z dniem w nich określonym lub, w jego braku, 20. dnia po ich publikacji;
4. **akty o charakterze nieustawodawczym przyjęte w formie rozporządzeń**, dyrektyw oraz decyzji, w przypadku gdy te ostatnie nie wskazują adresata, są podpisywane przez przewodniczącego instytucji, która je przyjęła.

Organy doradcze Unii – Parlament Europejski, Rada i Komisja są wspomagane przez Komitet Ekonomiczno-Społeczny i Komitet Regionów, które pełnią funkcje doradcze;

1. w skład **Komitetu Ekonomiczno-Społecznego** wchodzi przedstawiciele organizacji pracodawców, pracowników oraz inni przedstawiciele podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, w szczególności z dziedzin społeczno-ekonomicznej, obywatelskiej, zawodowej i kultury;
2. w skład **Komitetu Regionów** wchodzi przedstawiciele społeczności regionalnych i lokalnych, posiadający mandat wyborczy

społeczności regionalnej lub lokalnej albo odpowiedzialni politycznie przed wybranym zgromadzeniem.

Komitet Ekonomiczno-Społeczny – liczba jego członków **nie przekracza 350**;

1. członkowie Komitetu są mianowani na okres **5 lat**; Rada przyjmuje listę członków sporządzoną zgodnie z propozycjami każdego z Państw Członkowskich; mandat członków Komitetu jest odnawialny;
2. Rada stanowi po konsultacji z Komisją; może zasięgnąć opinii organizacji europejskich reprezentujących różne sektory gospodarcze i społeczne oraz społeczeństwo obywatelskie, których dotyczy działalność Unii;
3. Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego na żądanie Parlamentu Europejskiego, Rady lub Komisji; może również zbierać się z inicjatywy własnej.

Komitet Regionów – liczba członków Komitetu Regionów **nie przekracza 350**;

1. Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, przyjmuje decyzję określającą skład Komitetu;
2. członkowie Komitetu oraz w równej liczbie zastępcy członków są mianowani na okres **5 lat**; ich mandat jest odnawialny; Rada przyjmuje listę członków oraz zastępców członków, sporządzoną zgodnie z propozycjami każdego z Państw Członkowskich;
3. Komitet jest zwoływany przez przewodniczącego na żądanie Parlamentu Europejskiego, Rady lub Komisji; może również zbierać się z inicjatywy własnej.

Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) – posiada osobowość prawną;

1. jego członkami są Państwa Członkowskie;
2. jego **statut** stanowi przedmiot protokołu załączonego do Traktatów;
3. zadaniem EBI jest przyczynianie się, poprzez odwołanie się do rynku kapitałowego i zasobów własnych, do zrównoważonego i stałego **rozwoju rynku wewnętrznego** w interesie Unii; w tym celu Bank, nie dążąc do osiągania zysków, udziela pożyczek i gwarancji, które sprzyjają finansowaniu poniższych projektów we wszystkich sektorach gospodarki:
 - a) projektów zmierzających do rozwoju regionów mniej rozwiniętych;
 - b) projektów modernizacji lub przekształcania przedsiębiorstw lub tworzenia nowych dziedzin działalności, wynikających z ustanowienia lub funkcjonowania rynku wewnętrznego, które z uwagi na swoje rozmiary lub charakter nie mogą być całkowicie sfinansowane z różnych środków dostępnych w poszczególnych Państwach Członkowskich;
 - c) projektów stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania kilku Państw Członkowskich, które z uwagi na swoje rozmiary lub charakter nie mogą być całkowicie sfinansowane z różnych środków dostępnych w poszczególnych Państwach Członkowskich.

Rok budżetowy – rozpoczyna się 1 stycznia i kończy 31 grudnia;

1. Parlament Europejski i Rada, stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą, ustanawiają roczny budżet Unii;

2. Komisja przedkłada wniosek zawierający projekt budżetu PE i Radzie **nie później niż 1 września** roku poprzedzającego rok, w którym budżet ma być wykonywany;
3. Rada przyjmuje stanowisko w sprawie projektu budżetu i przekazuje je PE **nie później niż 1 października** roku poprzedzającego rok, w którym budżet ma być wykonywany; Rada w pełni informuje PE o powodach, które doprowadziły ją do przyjęcia jej stanowiska;
4. jeżeli w terminie **42 dni** od tego przekazania PE:
 - a) zatwierdzi stanowisko Rady – budżet zostaje przyjęty;
 - b) nie podejmie decyzji – budżet uważa się za przyjęty;
 - c) przyjmie większością głosów wchodzących w jego skład członków poprawki, zmieniony projekt jest przekazywany Radzie i Komisji; Przewodniczący PE w porozumieniu z przewodniczącym Rady niezwłocznie zwołuje **komitet pojednawczy**, który nie zbiera się, jeżeli w terminie 10 dni od przekazania projektu Rada poinformuje PE o przyjęciu wszystkich jego poprawek;
5. komitet pojednawczy, w którego skład wchodzi członkowie Rady lub ich przedstawiciele oraz taka sama liczba członków reprezentujących PE, ma za zadanie na podstawie stanowisk PE i Rady osiągnąć porozumienie w sprawie wspólnego projektu większością kwalifikowaną członków Rady lub ich przedstawicieli oraz większością głosów członków reprezentujących Parlament Europejski, w terminie **21 dni** od jego zwołania;
6. jeżeli w tym terminie komitet pojednawczy doprowadzi do porozumienia w sprawie wspólnego projektu, zarówno PE, jak i Rada dysponują terminem **14 dni** od daty tego porozumienia na przyjęcie wspólnego projektu;
7. jeżeli w terminie **14 dni**:
 - a) PE i Rada zatwierdzą wspólny projekt lub nie podejmą decyzji, lub jeżeli jedna z tych instytucji zatwierdzi wspólny projekt, podczas gdy druga nie podejmie decyzji, budżet uznaje się za ostatecznie przyjęty zgodnie ze wspólnym projektem, lub
 - b) PE, stanowiąc większością głosów wchodzących w jego skład członków, i Rada odrzucią wspólny projekt, lub jedna z tych instytucji odrzuci wspólny projekt, podczas gdy druga nie podejmie decyzji, Komisja przedkłada nowy projekt budżetu, lub
 - c) PE, stanowiąc większością głosów wchodzących w jego skład członków, odrzuci wspólny projekt, podczas gdy Rada go zatwierdzi, Komisja przedkłada nowy projekt budżetu, lub
 - d) PE zatwierdzi wspólny projekt, podczas gdy Rada go odrzuci, PE może, w terminie 14 dni od dnia odrzucenia projektu przez Radę i stanowiąc większością głosów wchodzących w jego skład członków i 3/5 oddanych głosów, zdecydować o potwierdzeniu wszystkich lub niektórych poprawek, o których mowa w punkcie 4 litera c); jeżeli którakolwiek z poprawek PE nie zostanie potwierdzona, stanowisko uzgodnione w ramach komitetu pojednawczego w sprawie linii budżetowej, która jest przedmiotem tej zmiany, zostaje utrzymane – budżet uznaje się za ostatecznie przyjęty na tej podstawie;
8. jeżeli w terminie **21 dni**, o którym mowa w punkcie 5, komitet pojednawczy nie doprowadzi do porozumienia w sprawie wspólnego projektu, Komisja przedkłada **nowy projekt budżetu**;
9. w przypadku gdy procedura została zakończona, przewodniczący PE stwierdza, że budżet jest ostatecznie przyjęty.

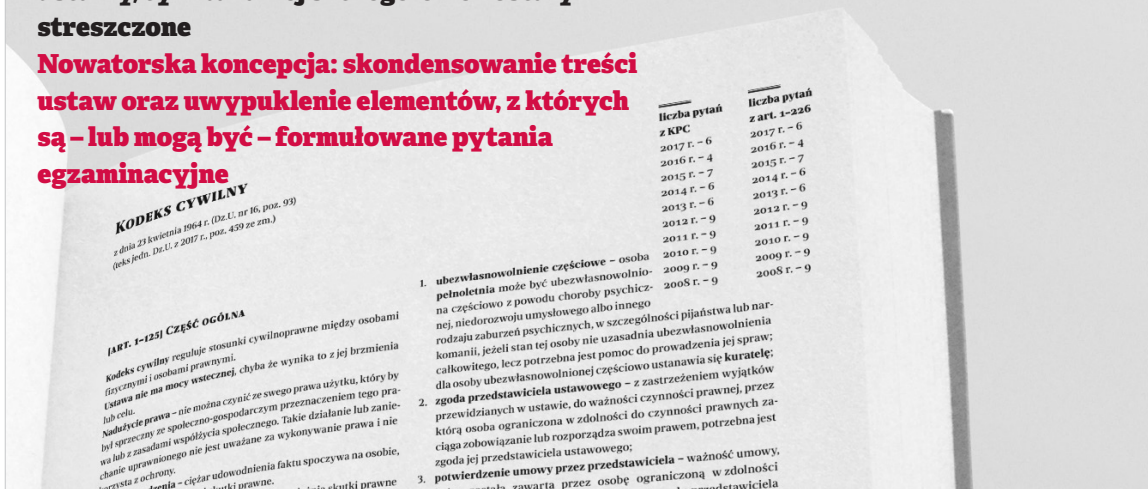
Absolutorium – Parlament Europejski, na zalecenie Rady, udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu; przed udzieleniem Komisji absolutorium lub w jakichkolwiek innych celach pozostających w związku z wykonywaniem jego uprawnień w dziedzinie realizacji budżetu, PE może żądać przesłuchania Komisji w sprawie wykonywania wydatków lub funkcjonowania systemów kontroli finansowej.

Inne regulacje dotyczące Unii:

1. wieloletnie ramy finansowe i budżet roczny są ustanawiane w **euro**;
2. w każdym z Państw Członkowskich Unia posiada **zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych** o najszerszym zakresie przyznany przez ustawodawstwa krajowe osobom prawnym;
- a) może ona zwłaszcza nabywać lub zbywać mienie ruchome i nieruchomości oraz stawać przed sądem – w tym zakresie jest reprezentowana przez Komisję;
- b) Unia jest jednak reprezentowana przez każdą z instytucji, z tytułu ich autonomii administracyjnej, w sprawach związanych z funkcjonowaniem każdej z nich;
3. Państwa Członkowskie zobowiązują się **nie poddawać sporów dotyczących wykładni lub stosowania Traktatów procedurze rozstrzygnięcia innej niż w nich przewidziana**;
4. traktaty nie przesądzają w niczym zasad prawa własności w Państwach Członkowskich;
5. traktat o funkcjonowaniu UE zawiera się na **czas nieograniczony**.

Treści dobrane na podstawie pytań egzaminacyjnych z lat 2009–2021: im więcej zagadnień dotyczących konkretnych przepisów ustawy, tym bardziej szczegółowo zostały streszczone

Nowatorska koncepcja: skondensowanie treści ustaw oraz uwypuklenie elementów, z których są – lub mogą być – formułowane pytania egzaminacyjne



Dostęp do bazy pytań

Testy, w tym na smartfona, wzorowane na prawdziwym egzaminie (150 pytań, 90 minut)

